

TERMENI DE REFERINȚĂ PROGRAMUL DE INIȚIATIVE LOCALE MARATONUL JUSTIȚIEI

1. Context

INVENTO este o organizație nonguvernamentală și nonprofit, creată în 2011, care are **misiunea** de a educa, inspira, informa și asista atât organizațiile cât și persoanele individuale în crearea, îmbunătățirea și menținerea unei dezvoltări continue a societății.

Obiectivele organizației sunt: implicarea în dezvoltarea comunității, prin activități civice, sociale și economice; acordă asistență și suport organizațiilor să obțină fonduri oferite de donatorii naționali și internaționali; dezvoltarea parteneriatelor naționale și transfrontaliere cu instituții publice și cu sectorul non-guvernamental în inițiative sociale, civice și economice.

Prin activitățile realizate, INVENTO susține educația nonformală și își propune să încurajeze și să sprijine actorii din domeniul justiției prin consolidarea capacităților umane. În acest context, INVENTO organizează Programul de inițiative locale Maratonul Justiției în cadrul proiectului „Responsabilizarea sectorului de justiție din Moldova” cu suportul financiar al Biroului de Stat pentru Democrație, Drepturile Omului și Muncii din SUA, implementat de [Freedom House în Moldova](#) în parteneriat cu organizația [INVENTO](#).

2. Obiectivele Programului

INVENTO își propune să sprijine profesioniștii din sectorul justiției și organizațiile societății civile de la nivel local, prin încurajarea lor să dezvolte și implementeze inițiative/ proiecte proprii, la nivel local.

Astfel, Programul de inițiative locale urmărește:

- Consolidarea eficienței și accesului la justiție la nivel local în Bălți, Cahul și Strășeni;
- Promovarea unui dialog eficient între părțile cheie interesate din sistemul justiției;
- Încurajarea profesioniștilor din sectorul justiției să acționeze pentru justiție și comunitate;
- Dezvoltarea unei platforme locale de participare la justiția socială.

3. Rezultatele planificate

3.1 Abordarea INVENTO

Proiectele finanțate trebuie să demonstreze o logică clară a intervenției între: (i) problema identificată; (ii) cum va acționa intervenția; și (iii) rezultatele așteptate de la intervenție. Ar trebui să existe un proces clar de analiză și de prioritizare a rezultatelor pe care solicitantul și le-a stabilit. Indicatorii trebuie descriși cu atenție, pentru a fi eficienți în urmărirea progresului și schimbării.

Această activitate a fost organizată în cadrul proiectului: „Responsabilizarea sectorului de justiție din Moldova” cu suportul financiar al Biroului de Stat pentru Democrație, Drepturile Omului și Muncii din SUA, implementat de [Freedom House în Moldova](#) în parteneriat cu organizația [INVENTO](#).

3.2 Analiza contextului

Aplicanții trebuie să explice intervențiile printr-o analiză clară și cuprinzătoare a contextului politic, social și economic al comunității / regiunii de proiect. Aceste intervenții necesită o planificare și o coordonare atentă cu părțile interesate, inclusiv beneficiarii vizați, pe baza situației locale. În acest context, aplicanții trebuie să evite crearea unor sisteme duble care pot submina sistemele guvernamentale și/sau ale altor instituții.

3.3 Justiție, Democrație, Libertate și Sustenabilitate

Aplicanții trebuie să explice modul în care problemele legate de realizarea justiției și accesul la justiție pentru categoriile vulnerabile de persoane se află în centrul planificării, implementării și evaluării proiectului propus. De asemenea, ar trebui să se sublinieze modul în care proiectul va funcționa pentru a consolida democrația, libertatea indivizilor, a comunităților și / sau a autorităților, de a anticipa, de a atenua, de a face față provocărilor identificate.

Sustenabilitatea este o valoare esențială pentru INVENTO, iar aplicările ar trebui să contureze și să abordeze clar aceasta. Proiectele trebuie să aducă beneficii reale, pe termen mediu și să abordeze mai degrabă cauzele problemelor decât simptomele.

3.4 Parteneriate

Parteneriatul este una dintre valorile de bază ale INVENTO și încurajăm parteneriatele cu organizațiile și instituțiile societății civile locale. Sprijinim consolidarea parteneriatelor bazate pe încrederea reciprocă și pe dezvoltarea continuă a comunității.

Parteneriatele ar trebui să se bazeze pe valori și perspective comune, bazate pe un respect reciproc puternic, responsabilitate și roluri clar definite. În acest context, urmează să fie semnate memorandumuri între grupul de inițiativă direct finanțat de către INVENTO și partenerii săi de implementare, inclusiv autoritățile guvernamentale / locale, dacă este cazul.

În termeni generali, parteneriatele valoroase pentru aplicanți sunt cele care se bucură de o:

- relație bazată pe valori și abordări comune și pe rezultate definite în comun;
- abordare clară a egalității bazată pe contribuții și responsabilități repartizate;
- răspundere reciprocă - atât între comunități, cât și donatori / finanțatori;
- diviziune clară a rolurilor și responsabilităților și a așteptărilor realiste ale părților;
- colaborare în procesul de luare a deciziilor și modalități de lucru.

3.5 Participare

Experiența demonstrează că soluțiile locale, ancorate în realitățile locale și sprijinite de o conducere puternică, funcționează cel mai bine. Scopul nostru este de a înțelege mai bine și de a promova dezvoltarea locală și reducerea in justiției la nivel local. Solicitanții trebuie să se asigure că au desfășurat consultări cu comunitățile / instituțiile partenere cu privire la proiectarea și implementarea intervenției și că există oportunități reale care pot permite participarea și să faciliteze feedback-ul în perioada desfășurării proiectului. Ar trebui să se acorde o atenție și o reprezentare deosebită grupurilor care ar putea fi marginalizate. Aici ne referim la femei, tineri, persoane în vârstă și persoane cu necesități speciale sau persoane aparținând unor minorități etnice.

Această activitate a fost organizată în cadrul proiectului: „Responsabilizarea sectorului de justiție din Moldova” cu suportul financiar al Biroului de Stat pentru Democrație, Drepturile Omului și Muncii din SUA, implementat de [Freedom House în Moldova](#) în parteneriat cu organizația [INVENTO](#).

3.6 Consolidarea Capacităților

În cazurile în care grupurile de inițiativă nu au suficientă capacitate pe plan intern, consolidarea capacităților poate fi asigurată de către INVENTO prin următoarele:

- Acces la cunoștințe și abilități (programul de instruire);
- Sesiuni de coaching (în procesul de aplicare);

3.7 Monitorizare

INVENTO solicită ca în formularul de proiect să se indice clar modul în care va fi monitorizat proiectul pe perioada implementării acestuia. Monitorizarea este o parte integrantă a sistemului de management al rezultatelor și poate influența planificarea și revizuirea continuă a unui proiect. Echipa de proiect va urmări și avertiza echipa INVENTO dacă rezultatele sunt realizate conform planificării. Prin urmare, se necesită o articulare clară a rezultatelor propuse pentru a decide ce și cum trebuie monitorizat.

4. Eligibilitate

4.1 Criterii de eligibilitate

Programul de inițiative locale este deschis grupurilor de inițiativă, parte la programul de capacitate. Se vor lua în considerare solicitările care îndeplinesc următoarele criterii de eligibilitate:

I. Regiunea de intervenție: Aplicații trebuie să fie domiciliați/sediul organizației în una dintre cele 3 regiuni de intervenție:

- Bălți
- Cahul
- Strășeni

II. Statutul organizațional:

- grup de inițiativă (grupul de inițiativă este o echipă alcătuită de minimum 2 și maximum 4 persoane)
- organizație non-guvernamentală (ONG)

III. Obiectivul proiectului: Propunerile de proiect trebuie să vizeze una dintre următoarele domenii de intervenție:

- 1. Consolidarea dialogului între actorii cheie din sistemul de justiție la nivel național și local.**
- 2. Îmbunătățirea accesului la justiție al categoriilor vulnerabile de persoane;**
- 3. Asigurarea respectării efective a drepturilor omului în practicile juridice;**
- 4. Sporirea gradului de transparență și încredere în justiție;**
- 5. Creșterea nivelului de încredere și transparență în sistemul justiție din țară.**
- 6. Creșterea nivelului culturii juridice a persoanelor din categoriile social-vulnerabile.**
- 7. Eficientizarea proceselor de realizare a justiției;**

Această activitate a fost organizată în cadrul proiectului: „Responsabilizarea sectorului de justiție din Moldova” cu suportul financiar al Biroului de Stat pentru Democrație, Drepturile Omului și Muncii din SUA, implementat de [Freedom House în Moldova](#) în parteneriat cu organizația [INVENTO](#).

8. Îmbunătățirea cooperării dintre mass-media și instituțiile din sistemul justiției.

Suma oferită spre finanțare:

Propunerile de finanțare nu vor depăși:

- 3000\$/proiect pentru grupurile de inițiativă
- 8000\$/proiect pentru ONG-uri

În condițiile revizuirii numărului total de aplicanți, valoarea grantului va putea fi modificată cu adăosul a maxim 50% din valoarea inițială a grantului.

INVENTO își rezervă dreptul de a desemna mai multe proiecte câștigătoare/regiune, în dependență de calitatea evaluată de juriu.

5. Procesul de aplicare

Grupul de inițiativă aplicant poate depune un singur dosar pentru programul de inițiative locale.

Aplicanții vor completa dosarul de aplicare conform descrierii disponibile pe site-ul INVENTO și vor remite formularul printr-un e-mail. Termenul limită de depunere a cererilor este 15 septembrie, ora 23:59 (GMT+3).

Dosarul de proiect va conține:

1. Formularul de proiect;
2. Bugetul detaliat al proiectului;
3. CV-ul coordonatorului de proiect;
4. Dovada parteneriatului:
 - Scrisori de intenție din partea terților;
 - Contracte de sponsorizare;
 - Dovada colaborării sau parteneriatul cu alte autorități publice, organizații guvernamentale și neguvernamentale;
 - Alte forme de sprijin financiar ferm din partea unor terți;
5. Alte documente considerate relevante.

Rețineți că dosarul de proiecte trebuie să aibă un conținut complet. INVENTO nu se va preocupa de identificarea unor informații suplimentare în procesul de evaluare. Urmează să fie prezentat doar dosarul de aplicare. Echipa INVENTO nu va revizui alte documente în procesul de selecție. Dosarul de aplicare nu poate fi modificat.

Echipa INVENTO va fi disponibilă să răspundă la întrebări sau să ofere detalii și suport suplimentar în procesul de aplicare. Întrebările ne pot fi adresate prin accesarea butonului „Contactează-ne” de pe pagina oficială – www.invento.md, sau la adresa de e-mail: comunicare.invento@gmail.com.

Rețineți că orice încercare de a influența rezultatul procesului de selecție va duce la descalificare.

5.1 Criterii de evaluare a dosarului de proiect

Această activitate a fost organizată în cadrul proiectului: „Responsabilizarea sectorului de justiție din Moldova” cu suportul financiar al Biroului de Stat pentru Democrație, Drepturile Omului și Muncii din SUA, implementat de [Freedom House în Moldova](#) în parteneriat cu organizația [INVENTO](#).

La baza selectării proiectelor vor fi aplicate următoarelor criterii:

- Relevanța proiectului conform domeniilor de intervenție (vedeți punctul 4.2);
- Interdependența dintre scop, obiective, activități, rezultate și indicatori;
- Obiective clar definite, specifice, măsurabile, abordabile, realiste și încadrabile în timp – SMART;
- Definirea clară a participanților/beneficiarilor;
- Bugetul este estimat realist în concordanță cu activitățile planificate;
- Capacitatea de a atrage resurse, altele decât cele oferite de INVENTO;
- Calitatea mecanismului de monitorizare și evaluare a rezultatelor;
- Consistența acțiunilor de promovare;
- Durabilitatea proiectului;
- Capacitatea de realizare a grupului de inițiativă

6. Suma granturilor și durata

Un aplicant poate depune un singur dosar pentru Programul de inițiative locale. Suma maximă solicitată este de \$3000/ 8000\$, iar suma minimă nu este prevăzută. Această sumă se acordă pentru sprijinul unui proiect ce se va desfășura în intervalul octombrie 2023 – aprilie 2024.

Bugetul proiectului se depune concomitent cu formularul de aplicare, indicând și descrierea narativă a finanțării propuse.

INVENTO va sprijini costurile indirecte de maximum 20% din suma totală a grantului. Costurile indirecte vor sprijini obiectivele proiectului, și nu neapărat vor fi suportate din bugetul proiectului, de exemplu, cheltuieli administrative, servicii financiare, monitorizare și evaluare și cheltuieli de călătorii.

7. Activități neeligibile

Următoarele activități nu vor fi eligibile pentru finanțare:

1. Împrumuturi pentru persoane fizice sau juridice;
2. Pierderi la rata de schimb valutar;
3. Costuri aferente activităților interzise și ilegale;
4. Costuri aferente evenimentelor de divertisment, activităților sociale, distracțiilor, etc.;
5. Donații, cadouri, premii pentru persoane fizice sau juridice;
6. Compensații și onorarii pentru angajați care nu sunt conforme politicilor organizației și care nu sunt relevante pentru activitatea organizației;
7. Băuturi alcoolice;
8. Datorii, penalități, amenzi, inclusiv cele cauzate de încălcarea prevederilor legale (neachitarea taxelor, neraportarea la organele fiscale, etc.);

8. Procesul de evaluare și aprobare

Aplicările vor fi evaluate de către echipa INVENTO și partenerii de proiect, în baza criteriilor stabilite în secțiunea 5.1. **Comisia de evaluare a Programului de inițiative locale** își asumă dreptul de a face recomandări necesare participanților finali selectați.

8.1 Termenii de Aplicare, Evaluare și Aprobare

Această activitate a fost organizată în cadrul proiectului: „Responsabilizarea sectorului de justiție din Moldova” cu suportul financiar al Biroului de Stat pentru Democrație, Drepturile Omului și Muncii din SUA, implementat de [Freedom House în Moldova](#) în parteneriat cu organizația [INVENTO](#).

Termen limită pentru aplicări - extins: 15 septembrie 2023

Perioada de evaluare: 16 - 28 septembrie 2023

Data aprobării: 29-30 septembrie 2023

Perioada de implementare a proiectului: octombrie 2023 – aprilie 2024

9. Responsabilitate: monitorizarea, raportarea și evaluarea

Responsabilitatea este una dintre valorile fundamentale ale INVENTO. Beneficiarii finanțării vor cheltui resursele cu strictețe, în scopurile prezentate în propunerea de proiect și în intervalul de timp specificat. În urma nerespectării acestei obligații, beneficiarul va rambursa suma integrală a grantului echipei INVENTO.

9.1 Descrierea proiectului și Raportul financiar

Solicitanții care vor primi finanțare vor fi responsabili în totalitate de implementarea unui sistem eficace de monitorizare a proiectului.

Fiecare beneficiar va fi responsabil pentru implementarea propriilor proiecte și rezultate, prezentând lunar un raport privind progresele înregistrate în ceea ce privește rezultatele așteptate. În cazul în care vor fi identificate abateri semnificative față de rezultatele așteptate inițial, acestea vor fi notificate în prealabil INVENTO, fiind explicate în baza lecțiilor învățate, a

factorilor externi, precum și a factorilor aflați sub controlul proiectului. În cazul în care aceste vor avea impact asupra bugetului planificat al proiectului, urmează să fie specificată și legătura dintre cele două. De asemenea, orice variație a cheltuielilor în cadrul liniilor bugetare individuale sau a întregului buget care sunt mai mari de 15% sau de 100 USD, aceasta urmează a fi aprobată în prealabil cu echipa INVENTO.

Rapoartele finale narrative trebuie să fie concise, prezentate în format electronic și nu trebuie să depășească 10 (zece) pagini. Raportarea se întocmește în baza rezultatelor specificate în cadrul termenilor din cererea de aplicare. Dacă este necesar, termenii privind rezultatele pot fi revizuite, împreună cu rapoartele anuale și financiare. În acest context, ar trebui să se țină seama de orice informații noi de bază colectate în decursul anului de proiect, precum și de orice schimbări în structura de proiect.

Ghidul privind raportarea, monitorizarea și evaluarea proiectelor va fi disponibil pe site-ul INVENTO. Rețineți că întârzierea rapoartelor este considerată o abatere de conformitate.

Raportul final trebuie să fie însoțit de următoarele:

- Un raport financiar privind proiectul susținut de INVENTO. Aceasta urmează să conțină venitul total (inclusiv și cel de la alți donatori) și cheltuielile bugetare pentru anul în curs și cel cumulativ. Fișa financiară și raportul narativ trebuie completate astfel încât să ilustreze în mod clar relația dintre activități și cheltuieli.

10. Monitorizare, Evaluare

INVENTO încurajează beneficiarii să dezvolte și să promoveze cultura de învățare a lecțiilor, care contribuie la îmbunătățirea performanțelor viitoare și oferă dovezi de eficacitate. INVENTO încurajează organizațiile / indivizii să realizeze evaluări pentru a documenta riguros rezultatele proiectului. Echipa INVENTO își asumă dreptul de a efectua unele vizite

Această activitate a fost organizată în cadrul proiectului: „Responsabilizarea sectorului de justiție din Moldova” cu suportul financiar al Biroului de Stat pentru Democrație, Drepturile Omului și Muncii din SUA, implementat de [Freedom House în Moldova](#) în parteneriat cu organizația [INVENTO](#).

de monitorizare în teren către organizațiile care beneficiază de programul de granturi INVENTO. Aceste vizite vor fi efectuate în baza termenilor de referință, cu accent focusat pe monitorizarea rezultatelor și impactul propus.

Pentru a nu aduce atingere obligațiilor prevăzute într-un posibil memorandum cu INVENTO, aplicanților care vor primi grant li se va cere:

- să colaboreze pe deplin cu orice evaluări externe, care pot fi solicitate uneori de către INVENTO/PNUD Moldova;
- să răspundă la timp solicitărilor ad-hoc ale INVENTO referitor la actualizarea unor informații privind progresul proiectului, în cazul în care apare necesitatea;
- să răspundă la orice solicitare de informații adresată de organizațiile autorizate să facă acest lucru de către INVENTO. Aceste cereri urmează să fie excepționale.

11. Gestionarea Grantului

INVENTO va cere beneficiarilor să dea dovadă de transparență și responsabilitate pentru resursele primite. Beneficiarul va rămâne angajat să respecte standardele de supraveghere și gestiune financiară.

11.1 Principiile pentru acordarea grantului

Aplicanții trebui să fie conștienți de cerințele față de finanțare nerambursabilă.

Următoarele principii se vor aplica față de organizațiile / grupurilor de inițiativă / persoanelor care vor primi granturi de la INVENTO: 1. Claritate, 2. Valoare pentru bani, 3. Corectitudine.

Claritate

- înțelegerea adecvată a scopului, condițiilor de finanțare și a rezultatelor propuse;
- aplicarea finanțării numai pentru scopurile propuse;
- solicitarea detaliilor necesare - privind utilizarea fondurilor, a guvernării și a angajamentelor de responsabilitate.

Valoare pentru bani

Trebuie să fiți în stare să furnizați următoarele dovezi:

- utilizarea eficientă a fondurilor;
- valoarea obținută în aplicarea fondurilor;
- evitarea pierderilor și extravagantei.

Corectitudine

- implementarea proiectului prin respectarea legilor și obligațiilor relevante (de exemplu, taxe, salarii minime etc.);
- achiziționarea bunurilor și serviciilor într-un mod echitabil și transparent;
- desfășurarea activităților corect, responsabil și deschis în raport cu echipa INVENTO.

Această activitate a fost organizată în cadrul proiectului: „Responsabilizarea sectorului de justiție din Moldova” cu suportul financiar al Biroului de Stat pentru Democrație, Drepturile Omului și Muncii din SUA, implementat de [Freedom House în Moldova](#) în parteneriat cu organizația [INVENTO](#).

11.2 Managementul riscurilor

Aplicanții trebuie să analizeze, să identifice, să monitorizeze și să atenueze riscurile. Riscurile urmează să fie descrise împreună cu strategia de diminuare și ar trebui să fie clar interdependente de obiectivele organizaționale și de proiect. Riscurile urmează a fi gestionate și monitorizate constant.

11.3 Frauda

INVENTO abordează în mod serios problema fraudei. Aplicații care primesc finanțare de la INVENTO sunt responsabili pentru minimizarea incidenței fraudei, dispunând de sisteme adecvate care investighează și identifică eventualele pierderi și gestionează acțiunile ulterioare. Lipsa de raportare a fraudei sau lipsa de raportare imediată a fraudei va fi considerată o problemă importantă de neconformitate. În cazul în care există suspiciuni de fraudă în cadrul organizației, indiferent dacă implică sau nu finanțarea oferită de către INVENTO, echipa INVENTO ar trebui să fie informată imediat în scris.

12. Recunoașterea finanțării nerambursabile

Solicitanții selectați trebuie să respecte liniile directoare privind utilizarea identității vizuale a proiectului și organizației, care include solicitarea autorizației înainte de utilizarea logo-ului. Instrucțiunile privind utilizarea logo-lui sunt prezentate în memorandumul semnat.